

Pomorske zagonetke

Ing. Mirko POSAVEC, Zagreb

Mornarske priče pune su čudnovatih doživljaja, susreta i do danas neobjašnjениh misterija, kako u prošlosti tako i u današnje moderno doba kada je tehnika postigla zavidan razvoj, pa se mnoge od tih zagonetki mogu objasniti.

Gotovo svatko zna priču o napuštenom fantomskom jedrenjaku MARIE CELESTE čija misterija izgleda da je tek nedavno riješena. Ili pak priču o »Ukletom Holanđezu« na osnovu koje je Wagner komponirao svoju poznatu operu. Pomenut ćemo stoga ovaj put neke manje poznate pomorske zagonetke koje još do danas nisu riješene.

Uzmimo slučaj velikog trojarbolnjaka MARLBOROUGH (Malboro). Napustio je luku Lyttleton na Novom Zelandu u siječnju 1890. sa dobrom i iskusnom posadom, noseći teret ovaca te više putnika među kojima je bila i jedna žena. Nikad nije stigao u određenu luku Glasgow, a posljednji je put bio viđen pred obalom Južna Amerike. Specijalan sud, održan 1891. nije mogao utvrditi uzroke nestanka i brod je proglašen izgubljenim. To je bilo i normalno, ali nije bilo ono što je uslijedilo: MARLBOROUGH se iznenada pojavio nakon 23 godine!

U listopadu 1913. bio je opažen pred Ognjenom Zemljom i kad nije odgovorio na istaknut signal, a činilo se da je u nevolji, kapetan i posada broda koji ga je našao, pošli su da ispituju stvar. Olupina je ležala nasukana gotovo uspravna i prilično zaštićena, ali njena jedra, nadgrađe i trup bili su pozeleljeli od plijesni, no ime na krmu se moglo jasno pročitati.

Kosturi zasuti pijeskom nalazili su se posvuda: na palubi, u skladištu, u kormilarnici, u kabinama. Jedan je ležao priklješten kormilarskim kotačem. Slika je jasno svjedočila da ih je smrt zatekla iznenada i neočekivano, ali od čega? Brodski je dnevnik

nađen, ali tako izbledio da ga se nije moglo pročitati, a papiri su nestali, možda odnešeni vjetrom. Ova je zagonetka ostala do danas neriješena.

A evo i drugog slučaja: Na istočnoj obali SAD otkrivena je god. 1907. jedna olupina bez posade za koju se držalo da je američki škuner EVEREST WEBSTER. Mjesec dana nakon tog otkrića u njegovoj se blizini usidrio četverojarbolnjak QUEVILLY i njegova je posada iz čiste znatiželje pošla da razgleda nasukanu olupinu s tim da je ako je moguće uzme u tegalj ili pak da je potopi. Nakon mnogo napora probili su vodom zaplavljena vrata stražnje kabine, vjerujući da će tu naći dnevnik ili neko objašnjenje zbog čega je brod napušten.

Na svoj užas oni su se suočili s grupom živih kostura, pepeljastih lica, zamršenih brada i ukočenih beživotnih očiju. Gotovo mrtvi od gladi, promrzli i mokri ovi živi mrtvaci nisu mogli uopće suvislo razgovarati, a isto tako nisu mogli dati ni objašnjenje kako je njihov brod stradao ni odgovoriti na pitanje zašto nisu tražili pomoć ili se pokušali spasiti, ili zašto su se povukli u svoj poplavljivi grob, u kom su proboravili čitav mjesec samo ležeći u svojim mrežama i čekajući smrt. Ti su ljudi ubrzo pomrli odnjevši odgovore sobom u grob.

A evo i treće priče: Ona se odigrala pred mnogo godina u luci Cobh tada zvanj Queenstown (Kvinstاون) u irskoj grofoviji Cork. Tu je neki pilot koji se nalazio u službi jedne novembarske večeri iznenada ugledao kako se neki otrcan trojarbolnjak kroz gustu maglu primiče polako ulazu u luku. Pošao je čamcem prema njemu i začudio se kad mu nitko s broda nije spustio ljestve da se popne. Nekako se ipak popeo na brod i na svoje zaprepaštenje na brodu nije našao ni žive duše.

Sve je, međutim, na brodu bilo u potpunom redu, uključivši i teret mahagonijeva drveta, veoma velike vrijednosti. Brodski papiri nestali su baš kao i njegova posada, ali nigdje se nije moglo naći ni traga

kakve pobune, bolesti ili nečeg sličnog. Najčudnovatije od svega bilo je to što brod čak nije imao ni ime. Dovučen je u luku i temeljito pretražen. Nikakva traga nekom metežu. Nikad nitko nije tražio taj brod pa tako nije nikad ni indentificiran. Brod je nakon nekoliko mjeseci prodan na dražbi i kasiran. Nestao je ali je misterija o njemu ostala.

Na kraju još možemo navesti zagonetku teretnjaka ZEBRINE koji je 1913 nađen napušten pred Cherbougom: Stol u blagovaonici bio je prostrt, a na palubi se sušilo rublje, dok je dnevnik bio uredno vođen do dan ranije. Njemačke jedinice nisu u to vrijeme bile u tom području pa se napuštanje nije moglo njima pripisati. Svjedoka nema da objasne tajnu.